

MAGYARÁG

Nyomda és kiadótulajdonos:
Pásztor Ede cég

VI. EVFOLYAM 335. szám.
1937. December 3. PÉNTEK.

Ára 1 le!

FUGGETLEN POLITIKAI NAPILAP
MEGJELENIK MINDEN NAP

Alapította

PÁSZTOR EDE

Felelős szerkesztő
Kádár Miklós

SZERKESZTŐSEG és KIADÓHIVATAL
ORADEA, PIATA MIHAI VITEAZUL 4.

A legszorosabb együttműködésben állapodtak meg Londonban

A gyarmati problémát hosszabb tanulmányozás tárgyává teszik

PARIS, december 1. Chautemps és Delbos kedd este visszaérkeztek Párisba.

A „Press Association” jelentése szerint a londoni tanácskozások eredményeképpen még az eddiginél is szorosabb együttműködés jött létre Anglia és Franciaország között anélkül, hogy bár mely állam ellen irányuló egységfront alakult volna ki. Németország gyarmati követeléseiről diplomáciai úton tárgyalnak tovább.

A megbeszélésekről az alábbi hivatalos közleményt adták ki:

Chautemps és Delbos urak több megbeszélést folytattak az angol miniszterelnökkel, külügyminiszterrel és a kormány más tagjaival, Halifax lord a francia miniszterek előtt kifejtette németországi megbeszéléseinek anyagát. Chautemps és Delbos örömmel állapították meg, hogy Halifax lord látogatásának az volt a célja, hogy elhárítsa a nemzetközi egyenetlenség okait s ezért megtisztította a légkört. A francia és angol miniszterek megvizsgálták Európa általános kérdéseit, a megbékülés kilátásait és a leszerelés lehetőségeit. Megállapították, hogy a kérdés hosszabb tanulmányt igényel. A francia miniszterek angol kortársaikal

megtárgyalták annak az utazásnak kérdését, amelyet közelebből Delbos francia külügyminiszter tesz Közép- és Kelet-Európa több államában.

Örömmel állapították meg, hogy a két kormány közös érdeke a nyugalom fentartása Európának ebben a részében. A spanyolországi viszályból származó helyzetet s a Földközi tengeri feltételket teljes egészükben hasonlóképpen megvizsgálták s megállapították, hogy minden nehézség ellenére teljesen jogosultnak bizonyult a benemavatózási politika s valóban hozzájárult a viszályal kapcsolatos nemzetközi viszályok, csökkentéséhez. Meggyezés jött létre arról, hogy ebben az irányban a két kormány tovább folytatja erőfeszítéseit, hogy a benemavatózási politikát minél hatályosabbá tegye. A miniszte-

rek megvizsgálták ezután a távolkeleti helyzetet s közös egyetértéssel megállapították, hogy készek a többi hatalmakkal együttműködésben közre-

működni jogaik és érdekeik megvédésére.

Egy órákor György angol király ebédet adott a francia vendégek tiszteletére.

TITULESCU

nem vállal jelöltséget és nem lép be a nemzeti parasztpártba

București, december 1. A „Populare” című lap értesítése szerint, Titulescu lemondott arról, hogy belépjen a nemzeti parasztpártba és nem is jelölteti magát a párt listáin a mostani választásokon. A volt külügyminiszter jogszerinti szenátor és ebben a minőségben akár politikai tevé-

kenységet folytatni. Ugyanez a lap úgy tudja, hogy Dem. Dobrescu fölmondta Iunián pártjával a fuziót azért, hogy beiratkozhasson a nemzeti parasztpártba. Dobrescu a fővárosban lép fel és negyedik lesz a nemzeti parasztpárt listáján, Maniu, dr. Lupu és Grigore Filipescu után.

Politikai gyilkosság Ausztriában

Bécs, december 1. Mint Felsőörről jelentik, ismeretlen tettesek három lövéssel meggyilkolták Wichselberger János 28 éves gazdát és holttestét a közeli erdőbe hurcolták, ahol egy köpenyvel letakarva otthagyták. Négy személyt, akiről azt hiszik, hogy kapcsolatban állnak a tett elkövetésével, letartóztatták.

A Telegraph című lap azt írja, hogy a csendőrség nyomozása során az a gyanu merült fel, hogy politikai természetű gyilkosságról van szó. Wichselberger nemrégiben kilépett abból a törvényellenes szervezetből, amelynek eddig tagja volt és volt elvtársai azóta állandóan fenyegették. A lap szerint rablógyilkosság ténye kizártan látszik.

Megnyílt az út Nanking felé a japán hadihajók előtt

Sangháj, december 1. A japán csapatok tovább folytatják előnyomulásukat Nanking felé. A japán hadsereg parancsnokságának közlése szerint, a haderők elfoglalták a kiangini erődöket és benyomultak Csang-Cseuba is.

A kiangini erődök elfoglalása megnyitja az utat a Jangcese folyó nagy gátjai felé. A japánok most már kihalászhatják a folyó elzáró aknákat és hadihajóik tovább folytathatják az utat Nanking irányában.

Negyvenmilió frankot fordított eddig fegyverkezésre és építkezésre a „csuklyás” szervezet

Páris, december 1. Az utóbbi hetekben leleplezett „csuklyás”-szervezet ügyében eddig összesen huszonhét letartóztatás történt. Megállapították, hogy a csuklyások eddig negyvenmilió frankot fordítottak fegyverkezésre és építkezésekre.

A párisi rendőrség kedden reggel Bouis de Buologne közelében tíz láda gránátot talált. Egy másik házkutatásnál harminckét láda gránát került elő. A gránátok ugyanolyan gyártmányúak, mint amilyeneket a csuklyás összeesküvés tagjainál történt eddigi házkutatások során találtak.

Híres ardeali magyar tudós halála

Alba-Iuliáról jelentik: Az ardeali magyarságnak nagy gyászosa van. Váratlanul elhunyt Bittai Árpád dr., aki a magyar-román kultúrközeledés terén nagy munkásságot fejtett ki. A Iorga-kormány idején Bittai Árpád dr. a kisebbségi minisztérium előadója volt.

Borzalmas robbanás egy paraguayi ágyunaszádon

Paraguay, december 1. Az egyik paraguayi ágyunaszádon borzalmas robbanás történt. 15 matróz életét veszítette, 10 súlyosan megsebesült.

Halálos verekedés a régi és az új udvarló között

Gheorgheni, dec. 1. Borzalmas szerelmi gyilkosság történt Gheorgheniben. Kemenes Ferenc, aki most szerelt le, elment látogatóba egy leányhoz, aki Stere ucca 29. szám alatt lakott. Ezt megtudta Berecz Gergely 18 éves legény, aki már régebben udvarolt a leánynak, maga is elment a házhoz. Kihívatta Kemenest és heves szóváltás támadt a két legény között. Berecz előrántotta a kést és leszúrta Kemenest. Kemenes azonnal meghalt.

Ma: a karácsonyi „rumba” ajándék-akciónk 27. számú szelvénye

RUMBA-JEGY
SZELVÉNY

27

Kivágandó és összegyűjtendő

Aki a folyóiratilagosan megjelölt számokat összegyűjti, résztvesz a „Rumba” játékban

1937. november—december

Súlyos munkásbaleset a fegyverjavító műhelyben. Súlyos szerencsétlenség történt az Alea Romei 2. sz. alatt levő Künsler féle fegyverjavító műhelyben. Takács József 38. éves fegyverműves segéd egy puskát javított. Nem vette észre, hogy a fegyverben töltés van. A fegyver elsült és Takács a szemén és a kezén sérült meg súlyosan. Beszállították a kórházba, ahol első segélyben részesítették. Állapota nem életveszélyes, de súlyos, s az orvosok véleménye szerint valószínűleg egyik szemvilágát veszíti. A szerencsétlenség ügyében vizsgálat indult meg annak kiderítésére, hogy kit terhel a felelősség.

Katonai jelentkezések. December 2-án Oradeán az 1921. évf. A—M-ig dec. 3-án az 1921. évf. N—Z-ig, dec. 4-én az 1920. évf. A—M-ig.

A vas- és fémipari szindikátus e hó 2-án csütörtökön este 7 órakor a Munkakamara földszinti nagyertermében gyűlést tart, melyre a tagokat tisztelettel meghívjuk. Elnökség.

—ORADEA ANYAKÖNYVE—

SZÜLETÉSEK:

Deacu Angela, Lucaci Nicolae, Jiroş Magdalena, Pop Irina, Szököcs Károly, Pere Edit, Bótházi László, Rosenberg Zsuzsa, Groza Ioan, Malozsák Anná, Atanasiu Ecaterina.

HAZÁSSÁGOK:

Farkas Béla vasúti fékező és Nagy Ilona, Mansberger Gyula szobafestő és Verbőczy Erzsébet, Bródi Lipót kereskedő (Safu-Mare) és Teszler Rézi, Spitzer Bernát tükörcsiszoló és Ullmann Erika, Daniska József kertész és Csuzi Piroška, Orbán István drogaisista és Benczik Márta.

HALALOZÁSOK:

Ruja Gheorghe 2 hónapos, Pelan Sándorné 55 éves, Klein András 9 éves, Popa Dumitru 22 éves, özv. Biria Jánosné 67 éves, Krausz József 18 hónapos, özv. Jakab Andrásné 75 éves, Weitzner Hermanné 82 éves, özv. Csányi Istvánné 71 éves, Lőkös Béla 43 év,

December 1 ünneplése

Öfelsége résztvett a sportszövetség jubileumán

Az országos sportforum, az UFSR tegnap ünnepelte fennállásának 25 éves évfordulóját. A Buteanu templomban tartott ünnepi istentiszteleten jelen volt Öfelsége Carol király is, Utána a Cercul Militar helyiségében szűkkörü bankettet tartottak. December

1. alkalmából egyébként a patriarkátuson a Te Deum volt, amelyen a kormány összes tagjai résztvettek.

Oradeán is Te Deum volt a templomokban. Délután a színházban tartottak jólsikerült ünnepélyt.

Mától kezdve énekelni kell a királyhymnuszt a színházi és esti mozielőadások után

Ismeretes, hogy a belügy- és kultuszminisztérium rendeletet adott ki, amely szerint december 1-től kezdődőleg a színházi előadások végén a királyhymnuszt kell énekelni. Az oradeai rendőrség ma részletes rendeletet adott ki.

A rendelet szerint

nemcsak az opera és színházi előadások, hanem a műkedvelői színelőadások, sőt az este 9 óras mozielőadás végén is énekelni kell a királyhymnuszt.

A hymnuszt a színészek éneklék, de a közönségnek is részt kell vennie az aktusban, aki tudja a hymnuszt énekelni, az a színészekkel együtt énekel, aki nem, az állva hallgatja végig a hymnuszt. A rendőrség rendelete hangsúlyozza, hogy senkinek sem szabad az előadás befejezése és a hymnuszt eléneklése előtt a színházból eltávoznia.

Oradeán a királyhymnuszt színházi éneklésének premierje a „Sárga ptykés közlegény” ma esti előadásán lesz.

VESZEK, ELADOK, cserélek teljes lakberendezéseket és mindenféle használt bútort **HERSKOVITZ** butorüzlet Saspassage (Zöldfa bejárattal szemben)

DUX ILLÉS

és pénzhamisító társai az oradeai tábla előtt

Dux Illés, Farkas Jakab és Lőb Náthán —, akik a Cehul Silvaniein leleplezett pénzhamisítás miatt a vacaresti fogházban ülnek vizsgálati fogságban — ma az oradeai tábla elé kerültek vádlottként. Egy régebbi pénzhamisítási, helyesebben hamispénz forgalombahozatali ügyből kifolyólag a törvényszék Lőb Náthánt és Farkas Jakabot 5—5 havi fogházra ítélte, Dux Illést pedig felmentette, ami ellen az ügyész fellebbezett.

Színház

Csütörtök 9 órakor: Sárgaptykés közlegény. (Erdélyi Mihály nagysikerű operett új-donsága.)

Péntek 9 órakor: Sárgaptykés közlegény.

Szombat délután 6-kor Rut kis kacsá operett.

Szombat, este 9-kor: Sárgaptykés közlegény.

Vasárnap délután 3-kor: Uri lány szobát keres, operett.

Vasárnap délután 6-kor Sár-gaptykés közlegény.

Vasárnap este 9-kor: Sár-gaptykés közlegény.

A mai tárgyalásra megidézték a vádlottakat is. Az ilfovi ügyészség azonban közölte a táblával, hogy a vádlottakat nem küldheti el, mert ügyükben még nem készült el a vádirat és a vizsgálati fogság ideje alatt nem hagyhatják el a vádlottak a fogházat.

A tábla rövid tanácskozás elutasította a benyújtott fellebbezéseket és teljes egészében jóváhagyta a törvényszék ítéletét.

Csütörtök este: Sárgaptykés közlegény. Lázás érdeklődéssel várja a város közönsége a csütörtök estét, amikor Erdélyi Mihálynak a nagyhírű operett-szerzőnek legújabb műve a Sárgaptykés közlegény kerül bemutatásra. Kötő hangulatos szöveg, nagyszerű fülbemászó muzsika jellemzi a Sár-gaptykés közlegényt, amit mi színházunk csütörtökön este lelkes munkával parádés szereposztásban, ragyogó kiállításban hoz színpadra. Gróf László rendezésében kerül bemutatásra a Sárgaptykés közlegény, amelynek a főszereplői: Solymosán Magda, Ürmös Magda, Sándor Stefi, Copán Flóri, Benes Ilona, Jenei

János, Fülöp Sándor, Tompa Sándor, Csóka József, Réthelyi

Délutáni előadások: A Rut kis kacsá nagysikerű operett új-donság első két előadó hely. áruelőadása szombaton délután 5 órakor és hétfőn délután 5 órakor lesz teljesen a bemutató előadás szereplőivel.

Kiknek kell ma jelentkezni a határerősítések alapjait gyűjtő bizottság előtt?

Vád. Sándor Avram, Strasser Ignatie, Dohány Rozalia, Succ. lui Mandel Eugen, Laszt Samuil, Bauer Andrei si Grünberger, Halász Herman, Klein Ignatie, Radó Paul, Holdek Eugen, Grünbaum Artur, Spitz Artur, Herskovits Iacob, Schwartz Zoltán, Friedmann Maier, Széll Ludovic, Flegman Armin, Kugferstein Rozalia, Vád. Weisz Jacob Vád. Nagy Stefan, Satron Vincentiu, Vád. Bárony Ludovic, Polacsek Ignatie, Grünberger Avram, soția lui Miltzer Francisc, Schön Leopold, Grünberger Dănilă, Simon Nicolae, Piticar Vasile, Vád. Gara Alexandru, Sabău Ioan, Moșt. lui Kaszner Solomon, Goldstein Jacob, Seiler Nicolae, Diósy Alexandru, Esz. Aleandru, Lázár Alexandru, Zöld Carol, Nagy Emeric, Földvári Eugen, Krausz Adalbert, Friedman Arnold, Moșt. lui Vád. Nádași Vasile, Schiszer Nicolae Auerbach, Desideriu, Sütő Mihai, Vád. Coste Teodor, Katz Ludovic, Izrael Izidor, Birinyi Emeric, Szék Ignatie, Vád. Bot Maximilian Weiszberger Ludovic, Crăciun Mihai, Klein Samuil, Societatea de autobuse, Moara László, Weinberger Ionaș, Soția lui Pozspischel Paul, Izrael Izidor, Miștenitori Sternberg, Grünfeld Iacob, Bocean Dimitrie, Cooperativa Industrială, Weinberger Ludovic, Handel Stefan Bajor si Hönig, Steiano Dimitrie, Cristea Aron, Litoi Nicolae, Farmacia Vád. Németh Aszód Alexandru, Murányi Elisabeta, Fögel Stefan, Keryeres Margareta, Weisz Francisc, Széles Coloman, Moskovits Iosif, Freiburger Henric, Grün Henric, Kraszler Alexă, Tölcsér Ludovic, Fried Ignatie, Oppenheim Mauritiu, Schwartz Mauritiu, Lénart Iosif, Wassersstrom Samuil, Benedek Ignatie, Lazar Paul, Herskovits Alexandru, Sikei Emil, Grósz Ludovic, Tudor Desideriu, Ladicziner Tiberiu, Varga Nicolae, Paul Hollós, Frații Weisz, Jurnal Import, Sindicatul Agricol, Increderea, Minele de cărbuni, Exploatarea de latrine Industria de var, Agrara S. A., Export-Import, dr. Grósz Alexandru, Vitan Antoniu, Weisz Mihai.

Veszek ócska ólmo!
Cim a Niadoban

Idegfájdalmak? BEDORZSÓLÉS HORIA-VAL

Utolsó beszélgetés a fehérhaju csendes öregasszonnyal,

a nagy magyar költő édesanyjával, aki most elment fia után...

Az úr magához veszi mind
Akihet nagyon süjt, vagy szeret.
Tüzes, gyors sziveket ad nekik
Ezek az Illés-szekerek...
Any Endre „Illés szekeren”

Május volt. Akkor illatoztak a hársak a vasut felé s a püspök-kerében klemantisszok bontogatták szirmaikat.

Aznap jött be az „Édes”, özvegy Ady Lőrincné Mindszentről, a „Vér és arany” városába. Özvegy Fehér Dezsőné kereste fel, az ő vendége volt a nagyasszony. Délután már ott ültünk a szalonban Mari névvel s beszélgettünk mindarról, ami történt. Mert sok minden történt a nagyasszony körül, olyan nemjó dolgok, amik keserítették az „Édes” beteg szívét. Nagy hullámvérés döngette az Ady-kuriát, a gond kopogtatott mindennapi prózájával azon az ajtón, amely mögött valaha megfogant a legcsodásabb, legtündöklőbb magyar lira.

Abban az időben a pesti sajtó sokat írt Márfy Ödön festőművészről, Csinszka férjéről, az Ady szerzői jogok egyedüli örököséről, aki egy szép napon, amikor arról volt szó, hogy az Ady-művek után befolyó összegekből talán mégis kellene valamit adni a nagyasszonynak, rácsapott keményen az asztalra, mondván:

— Én pedig nem adok. Eleget költöttem életemben az Ady Endre ügyeire...

Meg kell adni: kemény ember ez a Márfy Ödön. Festőművész és palotája van Pesten. A „Csinszka” az ő felesége volt. Festményei után soha nem ismertem. Csak akkor tudtam meg, hogy létezik egy Márfy nevű ember a magyar fővárosban, amikor feleségül vette Csinszkát s évek múlán akkor figyeltem fel a nevére, amikor úgy rávert öklével az asztal lapjára.

Vannak emberek, akik így teszik örökké emlékeztetéssé a nevüket.

2.

Kint alkonyodott. Az „Édes” régmódos, csipkegalléros, fekete ruhás alakja mélyen lecsüggött a karosszékre. Arca és a keze világított. Az a fehér kéz, amely annyiszor simogatta Bandi fejét.

Szóba kerültek az anyagi-

ak. Nem panaszkodott a nagyasszony. Soha nem akart, de nem is tudott panaszkodni. Azt, hogy magára maradt késő, fehér öregségére ellitkolta s mindenki felé volt egy barátságos, kiengesztelő mosolya. Nagyon erőltetni kellett a dolgot, hogy a nagyasszony az anyagiakról is nyilatkozzék.

— Sok éppen nem maradt, — mondotta mosolyogva. — Megmaradt a kuria és a kert...

— S a földbirtok?

Özvegy Ady né legyintett a kezével:

— Hol van az már? Eladtuk. A pénz egy része Lajoska bejegyzésére ment el. A másik rész bankba került s aztán jött a konverzió...

— Mégis mennyi készpénz van pillanatnyilag Mari nének?

— Van vagy tizenhatezer leim. De ennél egy fillérrel se több.

— Nos és a szerzői jogdíjak?

— Az mind Márfy Ödöné. Személyesen nem is ismerem őt. Más jár nála a nevemben, kértém, hogy becsületes egyezséget kössünk, de nem hajlott volt.

(Időközben mégis csak egyezséget kötött Márfy a nagyasszonnyal, de később jött már ez az egyezés. Csunya harc után, hírlapi csaták és nyilatkozatok után, amik mind megviselték az „Édes” érzékeny és beteg 74 éves szívét. Vajjon akkor gondolt-e valaki arra, hogy egy ilyen

fájó, beteg szenvedő szív már nem bír el ennyi földi gonosz-ságot?)

3.

— A Lajoska nagyon beteg volt — törté meg újból a csendet özvegy Ady né. — Bárcsak lenne még pénzem, hogy segíthetnék rajta.

— És más szerzői díjakat, mondjuk a magyar rádiótól nem kapott Mari néni?

— Amióta a rádió fennáll, Bandi versei

mindössze két ízben szerepeltek a magyar rádió műsorán.

S itt van ez a törékeny asszony, az „Édes”, akinek a magyar irodalom, a magyar történelem s a magyar társadalom mégis csak köszönhet valamit, itt van, itt ül egy karosszékre szegényen, mindentől kifosztva s nem mozdulna meg senki, hogy segítsen. Dr. Sárossitól kezdve Pluhárig minden sportnagyságról félórát ből a rádió, csak Ady zsenije s határozatlan költészete előtt marad csökönyösen néma a mikrofon.

Még ma sem tudom megérteni ezeket a dolgokat. Még ma sem tudom megérteni azt, hogyan fejlődhetek a dolgok odáig, hogy az „Édes” öregségére 16 ezer egy néhány lejjel birtokában, volt kénytelen sorsát rábizni a holnap bizonytalanságára.

De... így történt.

A nagy asszony szíve most már megszűnt dobogni. Az arca és a keze még fehérebb, mint azok a krizantémok, amik ravatalára borulnak. Özvegy Ady Lőrincné, a nagyasszony, az „Édes” már nincs köztünk. A lelke Illés tüzes szekeren vágat valahol mesz-

Csúsz
Köszvény?
Rheuma
DORZSÓLJE BE TAGJAIT
DIANA
SÓSÓRSZESZEL

Azt hittem, hogy nem jól ériem a nagyasszony szavait. Hiszen a rádióban hallottunk gyomorrontásig olyan irodalmi felszárnypróbálgatásokat amik sürgősen segítségért kiáltottak, hallottunk előadásokat falkavadászatokról s a műtrágyáról, amíg a fejünk bele nem szédült, de Ady csak két szer hallhattuk, 10 pengős tiszteletdíj erejéig.

sze a legtisztább magasságban Bandi felé.

„A szívük izzik. Agyak

jégcsapos.

A Föld reájuk fölkapag

S jégutjukat szánva szórja

be

Hideg gyémántporral

a nap !...

Az Illés-szekeren ment el az „Édes”...

Halmay Árpád

Agyonszurt a csendőr egy garázda legényt

Győrből jelentik: Halálosvégű fegyverhasználat történt az éjszaka a veszprémi megyei Bakonyzentkúrály községben, — ahol vasárnap este mulatságot tartottak az ottani vendéglőben. A fiatalok egy ideig békésen mulattak, táncoltak, — majd tizenegy óra tájban öszszekülönböztek és vad verekedés támadt köztük. A vendéglős igyekezett kituszkolni a verekedőket, nehogy kárt tegyenek a berendezésben, de eredménytelenül. Erre értesítette a csendőrséget. Két csendőr jött ki a helyszínre, oszításra szólították a verekedőket, akik kö-

zül több legény, köztük Bíró László huszonnégy éves legény, kifelé tódult a vendéglő ajtaján. Az egyik csendőr erre, miután úgy látta, hogy Bíróék rá akarnak támadni, lekapta puskáját és szuronyát Bíró László mellébe döfte. A fiatal ember eszméletlenül esett össze, a többiek elmenekültek. Bíró Lászlót a mentők vitték be a győri kórházba, ahol azonnali műtétet hajtottak rajta végre és ekkor látták, hogy a szurony a mellén ment be és a hátán jött ki. Hetfőn délben, anélkül, hogy ki lehetett volna hallgatni, meghalt. A vizsgálat

megindult annak megállapítására, ki kezdte a verekedést és hogy jogos volt-e a fegyverhasználat.

Tanuljon művészi

művirág és modern kézimunkát

Tóth Zsóka és Iványi József
Jenő iparművészek műtermé-
ben Oradea, Str. Pasteur 47.

Vidékieknek levelező tanfolyam.

Aki leleplezte a csuklyásokat

Dormoy francia belügyminiszter, aki leleplezte a Csuklyás szervezetet s szigorú vizsgálatot folytatott a jobboldali szervezkedés ügyében.

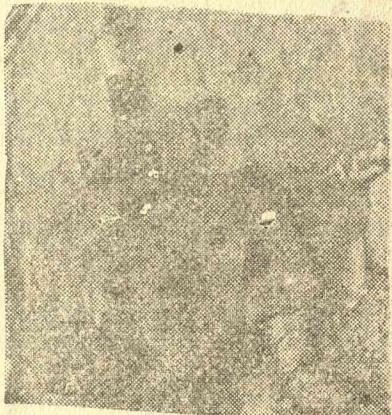
Egy asszony, aki mindent mert...

Delonde asszony volt a jobboldali francia szervezkedés főmegszervezője.

Ez a hölgy viszont a tudományharcosa

Jean Broadhurst asszony a Columbia egyetemen nagyjelentőségű baricorológiai kutatásokat folytat. Politikával nem foglalkozik.

Madridi esendélet

Nemsokára bekopogtat a karácsony, a szeretet ünnepe. Ám Madrid uccáin ez a megszakított kép...

Megtalálták a szerencsétlenül járt német Himalája-kutatók filmtekerceit

Felbecsülhetetlen a filmek tudományos értéke

Berlin, december 1. A Himalája hegység jégszakadékaiban megtalálták a közelmúltban elpusztult német expedíció filmtekerceit. Mint ismeretes a német expedíció június 14-én

egy hólavina áldozata lett, — a hat német kutató és a 12 tagból álló kísérő személyzet elpusztult. Az elpusztult expedíció felkutatására indult hegy

vina által elseperő expedíció felszerelésére. A jelentések szerint a megtalált filmtekercek szinte felbecsülhetetlenül tudományos értékűek.

Sorozatos lopások miatt letartóztattak Varsóban egy orosz hercegnőt

Varsóból jelentik: Az itteni rendőrség letartóztatta Tungutov tatjana orosz nagyhercegnőt. A nagyhercegnő előkelő származása révén bejáratos volt az előkelő lengyel társaságokba. Az utóbbi időben fel-

tűnt, hogy a nagyhercegnő látogatása után mindig hiányzik valami értékes tárgy a lakásból, ahol vendégeskedett. Végül bizalmas bejelentésre a rendőrség nyomozni kezdett. Lakásán házkutatást tartottak

és ezalkalommal a hiányzó tárgyak hatalmas tömegét találták meg. A nagyhercegnőt Varsó pályaudvarán fogták el, — amikor éppen el akart utazni a városból.

Az éhező bankigazgató

Két napig éhségstrájkolt BABEANU, a timisoarai szövetkezeti bank letartóztatott igazgatója

A szövetkezeti bank ügyében folytatott vizsgálat már befejezés előtt áll és a közeli napokban várható a végleges vádirat elkészülése. Közben a hatalmas sikkasztási ügy vizsgálati foglyainak száma jelentékenyen csökkent. Steiner Rezsőt és a szövetkezeti központ három felügyelőjét szabadlábra helyezték, majd elhagyta a fogházat Rampu János volt könyvelő is, aki a múlt hónapban tiznapos éhségstrájkjal tiltakozott fogvatartása ellen.

Fogságban maradt még Babeanu Constantin könyvelő és Marcu János pénztáros. Babeanu, aki már hat hónapot töltött vizsgálati fogságban, — nem várta be a döntést, hanem három nappal ezelőtt éhségstrájkot kezdett, a fogság elleni tiltakozása jeléül. A fogház igazgatósága, amikor tudomást szerzett Babeanu szándékáról, jelentést tett az ügyészségnek, majd pedig megkísérelte, hogy eltérítse szándékátől Babeanut. A szövetkezeti bank

volt igazgatója azonban kijelentette, hogy a strájkot mindaddig folytatja, amíg szabadlábra nem helyezik.

Babeanu két napig valóban visszautasított minden ételt és kívülről sem élelmezte magát. Szombaton a fogházigazgató már magához idézte Babeanut és felvilágosította, hogy semmi értelme sincs az éhségstrájk folytatásának. Annakidején Rampu éhségstrájkja sem befolyásolta az igazságügyi eljárás törvényes menetét és egyetlen hatása csak az volt, hogy Rampu súlyosan megbetegedett. Babeanu két napos strájk után belátta, hogy valóban nincsen értelme a koplálásnak, megígérte az igazgatónak, hogy abbahagyja az éhségstrájkot és nyomban élelmet is hozatott magának.

Karácsony és Újév

Budapesten és Bécsben utlevél nélkül

a karácsonyi sportvonattal

Csak egy fényképes személyazonossági igazolvány szükséges.

Oradea-Budapest és vissza Lei 1320

Oradea-Bécs és vissza Lei 2570

Indul dec. 23-án. Vissza január 2-án.

Jelentkezéseket elfogad:

Wagons-Lits Cook és Europa

menetjegyirodák Oradea, Bulev. Regele Ferdinand

Foszlogatás címén letartóztatták Kuba volt elnökét

Newyorkból jelentik: Az amerikai rendőrség péntek este letartóztatta Macchado kubai tábornokot, a kubai köztársaság volt elnökét. A letartóztatás a kubai kormány kérésére történt, amely azzal vádolta meg a volt elnököt, hogy a legutóbbi forradalom során vérfürdőt rendezett és személyesen vezette a foszlogatásokat. A havannai ügyészség által kiadott vádirat közönséges gyilkossággal és rablással vádolja a volt elnököt. A kubai kormány megindította a kiadatási eljárást.

Csusz, köszvény, reumának kinjait enyhíti valódi Diana sósborszesz.

Lengyelországban is bevezetik a katonai előképzést

Varsó, december 1. A lengyel kormány törvényrendeletet adott ki, amely szerint Lengyelország területén bevezetik a katonai előképzést.

Időjárás

Némi hőmérséklet emelkedéssel erős havazás várható.

Nyissa ki szemét!

Nem minden fehér tabletta aspirin és távolról sem az, amit „épp oly jó” dicsérő szavakkal ajánlanak. Valódi az

ASPIRIN csak a BAYER-kereszt jelével

A MAGYARPÁRT JELÖLÉSEI

A Magyar Párt központi intézőbizottsága kedden tartott ülésén megállapította a jelöléseket:

Alba de jos: dr. Müller Jenő ügyvéd, a többi hely függőben.

Arad: dr. Parecz Béla, Kintzig János, Olasz Lajos, dr. Nagy Zoltán, Kelemen Mihály, Pálfi Sándor, Demeter Balázs, Lantos Miksa, Benke András.

Bistrița: Kendeffy Ödön, — Zsigmond József. A 3. hely betöltetlen.

Bihar: dr. Soós István tagozati elnök, dr. Patzko Elemér, Budai Tibor, Csomafai Sándor, Cs. Benedek Péter, Benesi Lajos, dr. Fehér Endre, Sárközi Gerő, Józsa Imre.

Brașov: Szabó Béni, Csere József kisgazda, Pünkösti Mihály kisgazda.

Ciuc: dr. Pál Gábor, Barthá Ignác, dr. Gál Alajos orvos. — Szenátorjelölt dr. Gyárfás Elemér, tanácsi szenátorjelölt: dr. Ábrahám József ügyvéd.

Senkitől

ne hagyja magát

elvezetni!

Legelőcsöbben femet Erdélyi

Făgăraș: Szabó Béni.

Treiscaune: Szentkereszthy Béla, Molnár Dénes dr. ügyvéd. Ráposi Pál kisgazda.

Hunedoara függőben maradt.

Tarna-Mica: Gyárfás Elemér, dr. Barabás Béla dr., Daniel Elemér, Kendeffy Elek.

Cluj Bethlen György gr., Szász Ferenc dr., Deák Ferenc építész, Székely József Balázs István kisgazda, Asztalos Sándor dr. ügyvéd.

Caras: Szatmáry Lajos dr., borkereskedő.

Maramures: Függőben.

Tarna-Mare Gyárfás Elemér dr., Bethlen Bálint, György Zsigmond dr.

Satu-Mare: Bethlen György gr., Parecz György dr., Kiss Endre, Tevelyi József dr., Bereuczei Kovács Sándor kisgazda, Cs. Károlyi István gazda. Szenátorjelölt: Südy Tibor dr., ügyvéd.

Sibiu: Krecs Kornél ny. alvezet, a többi függőben.

Sălaj: Jósika János, Bölöni Pál, Kölcsey Ferenc dr. föld-

birtokos, Köböl Endre, Brauner Antal. Szenátorjelölt: Bély Kálmán és Kovács Zsigmond ref. esperes.

Solnoc Doboca: Bene Ferenc,

Alján Tivadar kereskedő, Nagy Sándor gazda, Biró Péter, öt hely függőben.

Severin: Jakabffy Elemér dr. Bakos János telepesgazda, Lit-

sek Zoltán dr. a többi hely függőben.

Timiş: Willer József dr., — Oberol Zoltán dr., Raskó Sándor dr., Mecski István, Ajtay Gábor lelkész, Dózy Árpád, Ördög János gépkocsivezető, — Dominich László dr. ügyvéd.

Odorheiu: Bethlen György gr. Willer József dr. Mikó Imre dr., Hadnagy Károly dr., Szenátorjelölt: Sebész János ny. alispán.

Késsel szurta le menyasszonyát lakzi közben a vőlegény, mert az bizalmas kettesben találta az egyik vendéglánnyal

Constanța, deember 1. A maga nemében páratlanul álló eset történt Constanța egyik külvárosában. Ion Oțelea tartotta esküvőjét egy constantai leánnyal. A lakodalmat Jon Zmeu vendéglőjében tartották. Javában állott a mulatság, — amikor a vőlegény feltűnő érdeklődést mutatott az egyik vendég-nő iránt. Egész este rá

sem nézett menyasszonyára, — hanem a vendéggel foglalkozott, hevesen udvarolt neki. Végül is a vőlegény és a lány átvonultak a szomszéd szobába. A menyasszony rosszat sejtve ment utánuk és amikor vőlegényét bizalmas kettesben találta a leánnyal, szemrehányást tett neki, hogy az es-

külvő éjszakáján mégsem illik dolog, amit tesz. A vőlegény felelet helyett

előrántotta kését és össze-szurkálta menyasszonyát.

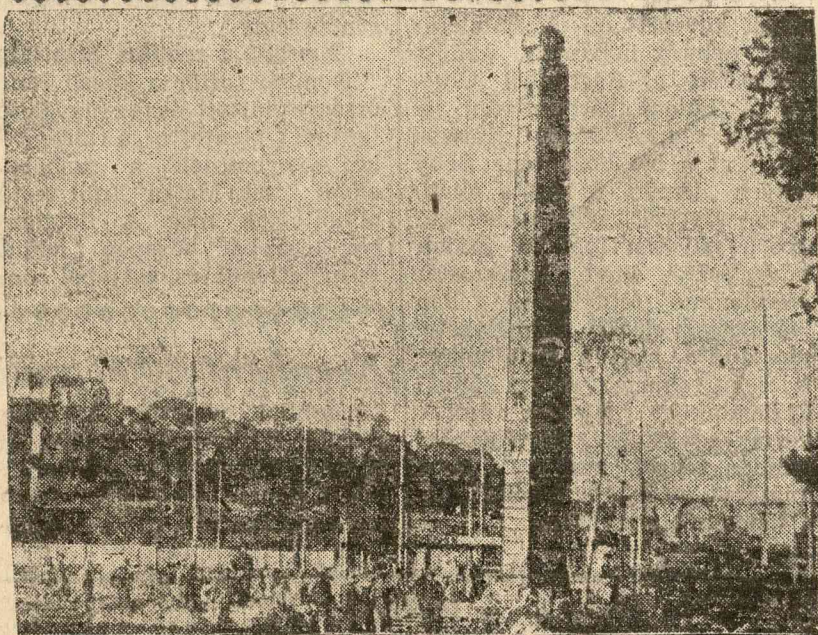
A menyasszony segélykiáltásaira berohant a népszép és kiszabadították. A vőlegény szíven akarta szúrni magát, de megakadályozták.

Elfogták a banafi rablógyilkost

Timișoaráról jelentik: Megírtuk, hogy Babsa községben kegyetlenül meggyilkolták lakosán Takács Mária hatvannégy éves özvegyasszonyt. A csendőrség megállapította, hogy a fejsze, amellyel a gyilkosságot

elkövették s amely a helyszínen maradt, egy tizennyolcéves legényé volt, aki napokkal azelőtt érkezett Belint községből a faluba. A fiatalembert letartóztatták. Bevállotta, hogy éjszaka tört be az öreg-

asszonyhoz, megtámadta, fejével leütötte és azután késével többször beleszurkált. Vallo-mása szerint csak néhány száz lelt talált az akasban. A fiatal gyilkost beszállították a timișoarai ügyészségre.

Az akszumi obelisztk Rómában

Az az obeliszket, amely eddig Abessziniában, Akszumban állott, Rómába szállították és az örök város egyik hatalmas terén állították fel.

Tizenötévi fegyházat kapott a gyilkos udvarló

Zalaegerszegről jelentik: A zalaegerszegi törvényszék hétfőn tárgyalta Berta Ferenc botfai gazdalegény bűnügyét, akit az ügyészség szándékos emberöléssel vádolt. Berta Ferenc hosszú időn keresztül udvarolt Horváth István zalaegerszegi kocsis feleségének. A nyáron felszültté vált közöttük a viszony, mert az asszony elutasította az udvarlót. Ekkor Berta gyilkosságra határozta el magát. Szeptember 14-én este vadászpuskával a megvilágított ablakon keresztül lelőtte az asszonyt. Tette után öngyilkosságot akart elkövetni, de tervéről lemondott, hazament Botfára, ahol a csendőrök elfogták. A törvényszék 15 évi fegyházra ítélte. Az ítélet nem jogerős.

A kiválasztott

— Regény — 3

Ehhez nagyon is elfoglalt ember vagyok, nincs bennem gyakorlatom. Örülök, hogy lát-hatom önöket... Hanem az csakugyan furcsa véletlen, — hogy ismeri Evt.

Trenchard bólintott. Nem szólt semmit.

— Igazán furcsa — folytatta Hale-Storford. Különböző ha-tározott, éles pattogó beszéd-modora most lassabb lett, lá-gyabb. — Az máris elég kü-lönös, hogy az ember két urat talál a portája előtt a vizpar-ton, akik közül az egyiket husz év óta ismeri; de, hogy a má-sik majdnem annyi ideje ismeri az ember feleségét, az a különösnél is több!

Trenchard megszólalt.

— Dehogyan is, nincs husz esztendeje! Várjon csak! Ami-kor Evt megismerte, tízéves volt. Ennek most körülbelül tí-zennégy éve... De furcsának furcsa... Valóban, ez is olyan eset, amelyre nyugodtan rá le-het mondani: Ez mutatja, mi-lyen kicsi a világ.

— Adjon még egy pohár whisky — mondta Banner — azután felölém csodálkozhat-nak, amin akarnak. Mióta há-zasok? Én sohasem olvasok uj-ságot.

Hale-Storford átvette tőle az üres poharat. Az italt készítve, mialatt válaszolt:

— És hat hónapi házasság után ide jött lakni, erre az eltávozott, Istentől elrugaszko-dott, pokoli helyre?

Hale-Storford újra teletöl-tötte a közben kiürült poharat.

— Igya meg — mondta Ban-nernek. — És... de hiszen, maga is itt lakik valahol.

Banner változatlanul mor-gott.

— Igen. Csakhogy én egy ócska ólban lakom és a kutya sem törődik velem, amint hogy én sem törődöm senkivel. De önök, jó módu, kényes urasá-gok, mit keresnek itt...

Elhallgatott. Figyelve tar-totta föl a kezét.

— Hallgassák csak!

A vad zápor dühösen ostrom-lolta az ólomkeretes ablako-kat. Mintha haragos istenek golyószórói kattognának, hogy szitává lőjék az ellentálló erő-döt. És amikor egy pillanatra megszűnt a felhőszakadás, fel-zugott a szél böge, amely azonban nem győzhette le a tenger hangorkánját.

Hale-Storford nevetett. Ma-gas, határozott, életvidám fér-fi volt, akiről sugárzott a bol-dogság és elégedett jó mód.

— De ha mondom, hogy sze-retek itt lakni! Eve is örül ne-ki. Ezért vettük meg a házat, különben nem volnánk itt! — Eve fedezte föl, Eve akarta megvenni; és amikor megmu-tatta nekem, én is benne vol-tam az üzletben...

— Kényelmes, kezelhető férj! — ismerte el Banner.

(Folyt. köv.)

APRÓHIRDETÉSEK

Az apróhirdetés ára szavanként 2 lei. A legkisebb hirdetés 10 szög 20 lei. A rumba igazoló-jegy szelvényei ellenében 10 szavas apróhirdetést 10 lejért közölünk. Jelíggel, vagy „cim a kiadóban” jelzéssel feladott hirdetéseknek 10 lej pótdíj fize-tendő. Csak válaszbélyeges érdeklődésre válaszolunk.

POSTA

Róna fényképésznél
smét megkezdődött a nagy ár-
kedvezmény!

6 drb művészi lev. **80 lei**
lap csak

ugyanaz, ami a kirakataimban lát-ható. Kérem, ne hagyják magukat félrevezetni a konkurenciától.
Str. Alexandri 4.

Strada Alexandri 55. számú vendéglő új vezetés alatt olcsó, jó ételek, — italok egész éjjel nyitva. 5057

Vidéki 50 ezer jelígre levél van a kiadóban.

ÁLLÁS

Vincellért azonnali belépés-re felveszek, Kocsis János, str. Ioan Ciordas 60. 5000

Jómegjelenésű intelligens urak fix fizetéssel és percent-tel akvizíciós munkára felvé-
tetnek. Cim a kiadóhivatalban.

Keresetetik, kisebb uri csa-ládkhoz, megbízható rendes nem idős jobb nő, ki perfektül főz-ni tud, s ki állandó, kellemes nyugodt otthonra vágyik. Vi-déki írja meg eddigi alkal-mazásának a helyét. Cim a kiadóban. 5022

Megebizható fiatalembereket kézbesítői munkára, pár órai elfoglaltságra felveszünk. Cim a kiadóban. 4964

VÉTEL-ELADÁS

Sürgősen eladó Cal. Iuliu Maniu 122. sz. ház bankteher; rel. 5051

Börkabát jókarban, bunda béléssel eladó. Rimanóczi uc-ca 8. Házfelügyelő. 5053

Cukrászoknak tortalap, pa-pírtálca, mignon papírok, papír szalvéták nagy választékban a egolcsóbban Pásztor Ede cég papíráruházában.

Bejelentő hivatalhoz (rend-
bűnügyi) szükséges bejelentő la-
pock kaphatók Pásztor Ede
vénél.

LAKÁS

Szoba-konyhás lakás azon-nalra is kiadó. Str. Vilson 14.

KÜLÖNFÉLE

Elveszett Moldoványi Zoltán névre szóló livret. Megtalálójá juttassa a kiadóba, jutalom el-lenében. 5053

Rádió műsor

PÉNTEK

București 7.30 A reggeli műsor közvetítése Majd Hírek felolvasás, viz- és időjárás-jelentés 13 Gramofonlemez 13.25 Sport híreknek adása — 14.30 Gramofonlemez 15 Hi-rek 16.45 Előadás 18 Julea Vazul zenekara 20 Stadelmann János orgonázik 20.35 Opera-közvetítés. Szünetekben: Hírek 23.45—24 Híreknek közvetítése külföldre német és franci nyelveken. Majd: Közlem-nyek.

„VOLTA“
rádiószaküzlet
Piața Unirii 12.
Rádióban legnagyobb
választék! Részlet! Csere!

Budapest 7.45 Torna. Utána Gramofon. 8.20 Étrend 11 Hi-rek 11.20 és 11.45 Felolvasás 12.10 Vízjelzőszolgálat 13 Déli harangszó 13.05 Cigányzene — 14.30 Állástalan Zenészek Szimfonikus Zenekara 16 A 69 jótékony célú m. kir. állami sorsjáték húzása 17.15 Diák-félóra 18 Szegedi Egyetemi Énekhar 18.45 Sportközlemé-nyek 19 Operaházi zenekar 20 Biedermeier-kiállítás Budapes-ten 20.30 Külügy negyedóra 20.45 Magyar nóták 21.45 Kiss Ferenc előadójátéka 22.15 Hírek 22.40 Szalonzene 23 Időjárás-jelentés 24 Hírek angol nyel-ven 24.05 Jazz 1.05 Hírek.

Megrázó kétfős szerelmi dráma Clujon

Cluj, december 1. Megrázó tragédia történt Pedden Cluj-on, a Bratianu ucca 34. szám alatti házban. Maian Emil előbb lelőtte barátnőjét Băr-dóc Krisztina Emmy bártan-cosnót, majd pedig öngyilkos-ságot követett el. A fiatalem-bert néhány hónappal ezelőtt helyezték át Reghinből Cluj-ra. A Palace látnak tűnt fei reki a csinos Bărdóc Kriszti-na, akit a bár-közönség Béby réven ismert és azóta állan-dóan udvarolt neki. A bártan-cosnő szívesen fogadta Maian udvarlását, amely hamarosan szerelemné fejlődött: a bár bár egész előadó személyzete úgy tudta, hogy a fiatalember feleségül akarja venni a lányt. Éjszakánként hajnalig szóra-koztak együtt és a fiatalember minden reggel, amikor a lány munkája végeért, hazakisérte a táncosnót a lakására.

Három-négy perccel később a táncosnő háziasszonya sikol-tozva rohant ki az uccára és kétségbeesve kiáltotta sofför-nek:

— A fiatalember főbelőtte magát. Szaladjon hamar a rendőrségre.

Kiszállt a rendőri bizottság. Gombár sofför a közeli rend-őrségre hajtott és az ügyeletes tisztinél jelentette a törtente-ke. A nyomozók a szobában előbb csak Maian Emil testét pillantották meg. A fiatalem-ber a szoba közepén feküdt eszméletlenül és szájából öm-

lott a vér. Csak azután vették észre, hogy az artista nő az ágyban szintén vértócsában fekszik. A Steier revolver go-lyója a halántékán ment ke-resztül.

Mindkettőjükben volt még élet és azonnal értesítették a mentőket, akik a dráma áldo-zatait a klinikára szállították. Bărdóc Krisztina néhány perc mulva meghalt. A fiatalembe-ren azonnal operációt hajtot-tak végre, le bár a műtét si-került, állapotta most is re-ménytelen és életben maradá-sa nem valószínű.

Evenként 5000 repülőgépet gyár! Anglia

Londonból jelentik: A Daily Herald közli, hogy a jövő év végén Anglia 8000 elsővonál-beli katonai repülőgép felett fog rendelkezni és a repülő-

gépgyárak evenként 5000 gé-pet tudnak majd készíteni anélkül, hogy a pótüzemeket igénybevennék.

Ne fesse a haját!

Hajfestés nélkül a haj vissza-kapja eredeti színét

FLOREAL

Haj-regenerator használatával. Nem tartalmaz semminemű festékanyagot. — A haj magába szívja ezen vizet, elősegíti a haj növekedését, táplálást, melynek fogva az ősz haj rövid időn belül visszakapja eredeti színét és egészségét. — Ezenkívül erősíti a haj gyökerét s ellenállhatósá teszi — sőt segíti a haj növekedését és szaporodását **1 üveg ára 60 lei**

FLOREAL HAJ-REGENERATOR

Vezérképviselő: **Pap Drogueria**

Oradea, B-dul Regele Ferdinand 9 szám.